

Nagyvárad Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs, Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Törvéynapokat rendez Jacob prefektus a vármegyében

Jacob József prefektus, aki közel két hétig tartózkodott Bukarestben, ahol egész idő alatt fontos megyei és városi kérdésekben folytatott tárgyalásokat különböző minisztériumokban, tegnap éjjel hazatért és ma délelőtt fogadta a „Nagyvárad Estilap” munkatársát, aki előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Bukaresti utam elsősorban a vármegyei közigazgatás rendes menetének biztosításával volt kapcsolatos.

Az 1927. évi költségvetés jóváhagyásának szorgalmazása volt első feladatomban, mert vármegyei közigazgatás csak jóváhagyott költségvetés keretei közt gondolható el. A belügyminisztérium mellett működő legfelsőbb közigazgatási tanács megadta a jóváhagyást néhány jelentéktelen, de a mi intencióinknak megfelelő módosítás kapcsán. Ez a módosítás a vármegyei tisztviselők egy fizetési fokkal előnyösebb beosztása volt, ami javaslatunk alapján. Tudni kell itt, hogy a vármegyék annak dacára, hogy idevonatkozólag teljes autonómiát kaptak, mégis az az autonomia csupán az összes állami tisztviselők fizetésrendezése után nyert volna fogantatást. A belügyminisztérium azonban a méltányosság álláspontjára helyezkedett és addig is, míg ez az új törvény, mely ezidőszent a parlament előtt fekszik, életbelép, a vármegyei tisztviselők fizetésének felemelését öhajtották és meg is tette mindazon megyékben, ahol a költségvetés egyensúlyban van. Ezek közé a megyék közé tartozott Bihar megye is.

— A vármegyei költségvetés megfelelő végrehajtásával kapcsolatos

a vármegyei szolgálati ágak csoportosítása és rendezése.

Eppen ezért a legközelebbi összehívó megyei tanács rendkívüli ülésének a költségvetése a belügyminiszter által eszközölt módosítások tudomásul vételén kívül legfontosabb tárgya lesz a szolgálati ágak beosztása, ezek között a vármegyei tisztviselők helyének kijelölése és különösen ezek fizetésére vonatkozó javaslat elkészítése. A vármegyei tanács legközelebbi rendkívüli ülészaka tehát közigazgatásunk határpontját fogja jelezni. Jóváhagyott költségvetés alapján a vármegyei szolgálati ágak beosztása és a vármegyei tisztviselők fizetésének megállapítása, ez a határpont egy szisztematikus, rendszeres közigazgatási munka lehetőségének az alapja,

mert a vármegyei közigazgatás teljes átszervezése a tisztviselői fizetések rendezése úgy személyi, mint tárgyi szempontból, a rendszeres működést biztosítja. Ezt a rendszeres működést effektív ellenőrzéssel és a tisztviselők közigazgatási szakismereteinek

közigazgatási konferenciák bevezetése

által kell biztosítani. Ezeket a konferenciákat külön a vármegyei tisztviselők, külön a szolgabírák és jegyzők számára én fogom vezetni.

— Az új közigazgatási törvény a prefektusi teendők körébe helyezi két hetenként minden járási székhelyen

közigazgatási értekezletek

tartását. Ezeknek az értekezleteknek az a rendeltetésük, hogy az összes közigazgatási ágak vezetőivel a legégetőbb aktuális problémákat megtárgyaljuk. Ezek az aktuális problémák, az adó és agrár sérelmek esetleges

visszaélések kiküszöbölése.

— Én főleg az úgynevezett agrár és adósérelmek megszüntetésére helyezem a főszó. Ezek a járási konferenciák, mint azt már a megyei tanács ülésén is kifejtettem, valóságos

törvéynap jellegével fognak bírni.

Az erre vonatkozó programot most dolgozzuk ki.

— Hogy az agrár sérelmeket véglegesen orvosolhassuk, e célból is eljártam Bukarestben, mert ezeknek az orvoslást legfőbb feladatomban ismerem. Az orvoslás módja bizonyos személyi garanciák biztosításával áll összefüggésben és ezeket a garanciákat a földmívelési miniszter ur kiállításba is helyezte.

Az agrár-sérelmek

főleg abban csúcsosodtak ki, hogy nagyon sok igényjogosultat nem vettek fel a listára és sokan a kisajátításra kerülő ingatlanokat előre megvásárolták és ezt a vásárlást később nem hagyták jóvá. A legtöbb helyen az igényjogosultak is vásároltak ingatlant és így kiestek a listáról. Ezeket a kérdéseket most kell rendezni. Ugyancsak sok sérelem történt a házhe-lyek kiosztásával kapcsolatosan. Ezeknek a sérelmeknek az orvoslásával gondoljuk a közvélemény megnyugtatót az agrár közegek működésének megbírlása tekintetében.

— A földmívelési miniszter ur most, miután

a mezőgazdasági kamarát

az új törvény szellemében átszer-

vezi, a mi mezőgazdasági kamaránk részére két milliós kölcsön kiutalását helyezte kiállításba. — Ugyancsak hozzájárult a miniszter ur az iklódi négyszázhusz holdas mintagazdaság létesítéséhez.

— A kereskedelmiügyi miniszter urnál interveniáltam

a vámszabadraktár

ügyében, a pénzügyminiszter urnál a Banca Nationala mellett létesített és tízmilliós alaptőkével rendelkező gazdasági bizottság működésének megkezdését illetőleg.

— A közmunkaügyi miniszter urnál érdeklődtem a Váradra helyezett

vasuti üzletvezetőség

sorsát illetőleg. Kijelenthetem, hogy az üzletvezetőség visszahe-lyezéséről lamszított hírek alap-talanok. Ugyancsak a közmunka-ügyi miniszternek a vármegyei és állami

utak kiépítése és karbantar-tásához

5 millió lei kiutalását kértem.

Felhívás a közönséghez!

A hadiárva alap javára folyó hó 22-én, vasárnap az egyesület vezetősége gyűlést rendez. Mint más ilyen alkalomkor is, urnák lesznek felállítva és mellettük Várad jótékonyáguk-ról és nemeslelkűségükről hí-res urasszonyai foglalnak hely-et, s fáradságot nem ismer-ve, önfeláldozóan buzgó-lkodnak, kedves mosollyal kö-szönve meg minden adományt.

Sajnos azonban, a nagykö-zönség nem méltatja kellőké-pen ezen urnák munkálkodá-sát, sőt mi több, gyakran meg-esik, sértő megjegyzésekkel illeti, s az adakozástól hidegen elzárkózik, de vajon miért. — Nem jut eszébe senkinek sem a világháborúban elesett hő-

sök gyermekei, a hadiárva, kiknek nincs apjuk, de hány van, kinek anyja sincs.

Gondolkozzuk csak, mi lenne ezen szerencsétlen gyermekek-ből, ha ily szép intézményünk nem volna, mint a „Hadiárva” gondozó egyesülete!

Itt gondoskodnak róluk, em-bert nevelnek belőlük, kik ké-sőbb a társadalomnak dicső-ségére és hasznára lehetnek, míg ellenkezőleg több mint bizonyos, elvesznének. Segít-sük hát a hadiárvaikat! Ada-kozzék mindenki szívesen, te-hetsége szerint, nyugtassa meg lelkiismeretét minden ember, hogy hozzájárult akármilyen csekélységgel is ezen szent ügyhöz.

Repülőgépen Amerikából Európába

Tizezrek kísérték útjára Lindberg amerikai aviatikust

New-Yorkból táviratozzák: Lindberg amerikai repülő, aki tudvalevőleg nemriadvá vis-sza a francia kollégáinak vég-zetétől, repülőgépen Európába indult, tegnap délelőtt — kö-zépeurópai idő szerint délfben 12 óra 51 perckor — startolt. Monoplánja 2150 kgr. súlyu. A felszállás alkalmával kétszeri sikertelen nekilendülés után, harmadszorra minden akadály nélkül sikerült a levegőbe emelkednie.

A repülőgép senkit sem

vitt magával, csupán kedvenc szürke macskáját. Óráként 280 kilométeres sebességgel akar Európába átrepülni.

A felszálláskor sűrű köd borította a partot, később azon-ban kiderült és napfényes időben indult utnak.

Lindberget kedvező meteo-rologiai jelentések bírták elha-tározására. Amikor New-York-ban indulásának híre terjedt, több, mint tízezer ember vándorolt ki a repülőtérre, ahol lelkes ünneplésben részesitet-

ték a vakmerő aviatikust.

Kilenc órákor (amerikai szá-mítás), Prawidontnél, három órákor Brighion fölött látták.

Londonból táviratozzák:

Carl és Gillmann angol re-pülők tegnap délelőtt 11 óra-kor startoltak, hogy egyfolytá-ban megtegyék 4000 mért-földnyi útjukat az előindiai Carache városáig. Már a meg-induláskor hajszálon mult. a sikertelenség, mert a gép alig centiméterekkel suhant el az aerodrom fölött.

Nagy Endre konferál 23-án

Minden pár harisnyánál 20-tól 60 leig takaríthat, ha angro-árakban szerzi be harisnya és kötöttáru szükségletét a „Hőfőherke” Aruházban Leitnernél a Sas-palotában.

Nyaralótelep Petrószon, a havasok alatt!!

Junius: 1-től szeptember 15-ig szép hegyes vidéken, napi 250 lei, 4-szeri étkezéssel, gyermekek 12 éves korig 15% engedményt kapnak. Villanyvilágítás, tennispálya és ujonnan épített uszoda és rádió zene áll rendelkezésére. Egy és két szobás lakások konyhával is kiadók. Értekezhetni lehet

Sebő Sándor Petroasa (Jud. Bihor, Pl. Vascau) vagy helyben: Hajdu Hugónál, »Csillag« gyógyszerár és Sipoș és Reich papírkereskedés, Mária királyné-tér 3649

**A horribilis váme-
meles dacára to-
vábbra is a régi
gyári árban vásá-
rolhat eredeti an-
gol és skót férfi,
női szöveteket, se-
lyem, vászon és ke-
lengye árukat 5
havi vagy 20 heti
részletre TEXTIL
CENTRALA gyári
lerakásában, Blv. Re-
gele Ferdinand 18.**

Kepes Elek

orvosi kötszerész, Sas-passage 20.
Saját készítményű 2393 I
sérvkötők, haskötők,

gummi-
harisnyák,
speciális köt-
szerek, női és
férfi övszerek

Változók, marocainek, guapju-
delainek, batistok legnagyobb
választékban Leitner Márton Rt.-nél

Berkovitsné

ארטה כשר
vendéglője

N. Iorga (Zöldfa)-u. 19

Izletes házikoszt
Mérsékelt abbonoma-árak
Diétás koszt is kapható
Kerthelyiség megnyílt

3617

80

cm. széles nyersselyem, ecru,
fehér és fekete színekben, reklam
ára 120 L. Leitner Márton Rt.-nél

KERESKEDŐK ÉS IPAROSOK AGGKORI ELLÁTÁSA

Országos akciót indít a váradi kereskedelmi és iparkamara az újabb centralizálási törekvések ellen

Tegnap délután tartotta meg rendes évi közgyűlését a váradi Kereskedelmi és Iparkamara Negulescu Athanáz nyug. ezredes elnöksége alatt.

A közgyűlés vita nélkül elfogadta a kamarai tanács jelentését az elmúlt év eredményéről, a kamara működéséről, valamint a betérjesztett zár-
számadásokat is és megadta a vezetőségnek a felmentvényt.

Közgyűlés előtt az igazgatótanács tartott ülést, melyen igen sok nagyfontosságú kérdés került tárgyalás alá.

Az igazgatótanács csatlakozott a bukaresti kamara akciójához, amely

a lei azonnali stabilizálását

követeli a kormánytól s az e tárgyban intézendő távirati felterjesztésben hangsúlyozza, hogy a lei árfolyamának megállapításánál legyen tekintettel a kormány az export-érdekekre.

A forgalmi és luxusadó

új szabályozása ügyében szintén felterjesztést intéz a kamara a kormányhoz s különösen azt kéri, hogy a külföldről behozott félgyártmányok után ne kelljen a vámnál forgalmi adót leróni.

Ezzel kapcsolatosan Flegman Armin szövelette azt, hogy a vámnál

a külföldi valuták átszámítása

sérelmesen történik. A lei emelkedése idején is a hónap elején megállapított kurzus szerint számoltak, ami sokszor 15—20 százalékos differenciát jelent. A kamara felír, hogy hazai valuta ingadozása idejére betenként állapítsák meg az átszámítási kulcsot.

Ismét foglalkozott a kamarai tanács azzal a tervvel, hogy

egy vámoló iroda felállítását

előmozdítja és abban tökével is résztvesz. Az iroda célja, hogy egyrészt a kamara tekintélyével kizárja az előforduló visszaélése-

ket, másrészt olcsóbbá tegye az áruk vámkezelését.

A kérdés előkészítésére kiküldöttek egy bizottságot, amelynek tagjai Papadouff Th. bankigazgató, Eichner Sándor, Neubrunn Jakab, Beck Nándor, Flegman Armin, Reichard Dezső, Krauss Samu, Zlatescu vámfőnök, dr. Fried János, a Csarnok titkára és dr. Papp János kamarai főtitkár.

Erőteljes kifakadások hangzottak el

a „Lotru” vámiroda monopolja ellen,

amely nemcsak megnehezíti, hátráltatja a külföldi csomagforgalom lebonyolítását, hanem annyira meg is drágítja, hogy versenyképessé teszi a kereskedőket.

Leghosszabb és legélénkebb vita

a kereskedők és iparosok aggkori ellátása

körül folyt.

Moskovits József dr. alelnök tette szavá, hogy amikor a kereskedők egymásután huzzák le üzleteik redőnyeit, az iparosok beadják iparengedélyeiket, akkor eljött az ideje, hogy a kamara végre ar-

ra is gondoljon, hogyan és miből segítsen az önhibájukon kívül tönkrement iparosokat és kereskedőket.

Negulescu elnök örömmel csatlakozik a Moskovits alelnök által felvetett ötlethez s utal arra, hogy a törvényhozás is foglalkozott már a kereskedők és iparosok aggkori ellátásnak kérdésével és

olyan törvényt hozott, amely ellen harcolni kell.

A törvény új adóterheket ró a kereskedők és iparosok társadalmára, de az adóból begyűlő összegeket Bukaresiben központilag akarják kezelni és

abból egy fillér sem fog jutni a mi tagjaink részére.

Flegman Armin, Papadouff Teodor és Dancse Jakab felszólalásai után a tanács elhatározta, a kamarák kisenevi kongresszusán országos mozgalmat indít ez ellen a törvény ellen és követelni fogja, hogy minden kamara maga kezelje az új adóból befolyó összegeket s maga teremthesse meg az alapot elagott kereskedői és iparosai részére.

A régi vámtarifát alkalmazzák az április 13-ig elindított importőrükra

— Bukaresti tudósítónk távirata —

A kormány gazdasági bizottságához több oldalról memorandumokat nyújtottak be, amelyekben kérték, hogy mindazokra a külföldi árukra, amelyeket április 13-ig bezárólag indítottak utba az ország felé, a régi vámtarifát alkalmazzák a vámhivatal, tekintet nélkül arra, hogy mikor érkeztek az országba azok az áruk. A pénzügyminiszter most a következő határozatot hozta ebben a kérdésben:

Mindazokra az árukra, amelyeket április 9-ig bezárólag

indítottak utnak származási helyükről az ország felé, a régi vámtarifát kell alkalmazni.

Azokra az árukra, amelyeket április 10, 11, 12 és 13-án indítottak utnak, vagy a régi, vagy az új tarifát kell alkalmazni, aszerint, amint azt eldönti a kormány gazdasági bizottsága, amely minden esetben külön-külön véleményt fog mondani. E célból az érdekelt importőrök intézzenek kérvényt a pénzügyminiszterhez, amely viszont értesíti a döntésre jogosult gazdasági bizottságot.

Mozgószínházi műsorok:

Dorian filmszínház

Ma
és a következő napokon

Álszemérem

Négy történet
egy nő orvos naplójából
8 felvonásban

Csak felnőtteknek

Heyman-szinkör

Ma 3, 5, 7 és 9 órákor

DON X.

Főszerepben: Douglas Fairbanks
a „Bagdadi tolvaj” főszereplője
10 felvonásban, 1 részben

Kedvezményes jegyek
nem érvényesek

Vasárnap délelőtt 11 órákor

Szép Ilonka

Uuszar László énekel

Apolló mozgó

Ma, szombat d. u. 3, 5, 7 és 9
órákor

Fekete madár

7 felvonásban.

Lon Chaney legjobb filmje

A szezon legnagyobb slágere

Megelőzőleg egy kitűnő 2 felvo-
násos Malec-vígjáték

Vasárnap d. e. 11 órákor
nagy matiné

Éljen a király

Jackie Coogan

Nagy Endre hétfői estje

Nagy Endre, a magyar kabaré megteremtője, ez a kivételes tehetségű író és előadó-művész, a szellemes kritikus és bátor gunyolódó, hétfőn este kiáll a Katholikus Kör kis színpadára és konferál. Hogy mit jelent Nagy Endre konferansza, azt nem is kell és nem lehet részletezni. Ő ma irogalom, külön stílust jelent, versenytárs nélkül, művészete és tudása nem hasonlítható semmi máséhoz.

Nagy Endre konferanszai mindenkor eseményt jelentenek, egy-egy humoros mondatával, szellemes megjegyzésével jobban megvilágít valamilyen politikai harcot, irodalmi, vagy művészi eseményt, mint a vezércikkék özőne, vagy a kritikák tömege.

Nagy Endre olyan közönséget teremtett, amely estéről-estére zsúfolásig megtöltötte az igazgatása alatt álló kabarét. Népszerűsége évről-évre csak nagyobbodott és Nagy Endre mindig megtalálta közönsége izlését, ami egyúttal magyarázata annak, hogy mindig a legelső maradt, holott a konferansziék százai léptek nyomába.

Ez a népszerűség ma sem vesztett fényéből, Nagy Endre politikai, társadalmi és irodalmi persziflázai ma is éppen olyan vonzóak és találók, mint régen, amikor először lépett a kabaré függőnye elé. — Hétfői váradi estélyét felfokozott érdeklődéssel várja Várad közönsége. Mindenki hallani akarja ezt a friss humoru, ragyogóan szellemes embert, aki egymaga szórakoztatja két és fél órán keresztül a közönséget.

Jegyek még kaphatók a Hegedüs Hirlapirodában.

Leégett a Színházi Cukorkaüzlet Rövidzárlat okozta a tüzet

Tegnap este feltizenkettőkor rövidzárlat következtében csaknem teljesen elhamvadt Horovitz József által, törekvő kereskedő Str. Teatrului (Színház)-utca 4. szám alatt lévő cukorkaüzlete.

A veszedelmet az Adorján-palota házmesternője vette észre. A házmesternő leféküdni készült, de előbb még körülmézett az udvarban, hogy le van-e zárva rendesen minden. Amikor a házfelügyelő elhaladt a színházi cukorkaüzlet raktárhelyiségének vasrácsos ablakai előtt, megrémülve látta, hogy az ablakon keresztül füstgomolyag tör elő.

A házmesternő fölverte a ház lakóit, majd segítségért kiáltozva riadtan rohant az utcára. Szerencsére a színházban még javában tartott az előadás, amelyen ott volt Se-

Olcsóbb lett a pénz, de sulyosabb a gazdasági válság

A közgazdasági életben a legutóbbi napokban mélyreható változások jelei mutatkoznak. Mindenekelőtt a pénzügyi és a nagy bankoknál fokozatosan szűnőfélben van és a nagy bankok trezorjai tele vannak parlagon fekvő milliókkal, amelyet ez idő szerint nem tudnak hasznosítani. A kamatláb, különösen itt Nagyváradon, szinte napról-napra esik. Elsőrangú intézetek jó ügyfelektől a régi tartozások után sem szednek többet tizenhat-tizennyolc percentnél és a régi, horribilis kamattételek ugyiszólván teljesen eltűntek a pénzügyi piacról.

Még feltűnőbb azonban a betétkamatlábának a csökkenése, amely sehogy sem áll arányban a kihelyezési kamat esésével. A nagy bankok egymás után mondják fel a betéteket és némely pénzintézet átmeneti betéteket legfeljebb csak hét-nyolc percentes kamatozással fogadnak el, — de tudunk olyan betétekről is, amelyek csak öt percenttel kamatoznak.

Sajnos, ezekből a jelenségekből korántsem lehet a gazdasági helyzet jobbrafordulására következtetni. Sőt ellenkezőleg.

A krízis talán még égetőbb, mint eddig,

a fizetéseképtelenségek száma napról-napra növekedik. A nagyvárad-i törvényszék előtt

százzalal fekszenek a csőd- kérvények

és az eddigi gyakorlattól eltérőleg a csődönkívüli kiegészés mindig nagyobb és nagyobb akadályokkal küzd. Ennek tulajdonítható, hogy a törvényszék évtizedek óta nem rendelt el annyi csődöt, mint épen mostanában.

Mert hiába van pénz a bankokban, ha a hitel teljesen megszűnt és nincsenek fellelvőképessé vállalatok. A kereskedők és az iparosok összeroppannak a sulyos közterhek alatt, a gyárak már alig dolgoznak és a leépítés még egyre tart.

A munkanélküliség a tető- pontját érte el.

Május elsején felemelték a názbékeket és kilátásba helyezték a lakások teljes felszabadítását. Ennek dacára egyetlen új nagyobb építkezésről sem tudunk. Az építőipar és az ezzel kapcsolatos iparágak teljesen munkanélkül maradtak és a munkások százai vándorolnak el a regátba, vagy a külföldre.

A kisipar, amely legtovább állotta a harcot, most már szintén a válság szélére jutott. Nem is tudjuk elképzelni, hogy lehelne a helyzeten segíteni, mert a pénzhiány már elkészett, hitelét mindenki kimerítette és a szanáláshoz most már nemcsak új tőkéket, hanem új vállalatok és új fogyasztó közönség is szükséges volna.

A helyzet tehát most az, hogy

a bankoknál felhalmozott milliók a bankokra nézve jelentenek sulyos válságot.

A pénzintézetek nagy zavarban vannak, mert a kamatozatlanul heverő tőkéket önmagukat emésztik föl, viszont a kihelyezési lehetőség teljesen megszűnt. A bankok politikája tehát az, hogy mindenképp a régi, drága kamatozású betéteket fizetik vissza. Ez tulajdonképpen nem más, mint a leépítés következetes folytatása. A bank, amely nem csinál új üzleteket, visszafizeti a betéteket és a régi kintlévőségeket behajtani nem tudja, de mégis kénytelen a kamatokat mérsékelni, tulajdonképpen nem csinál egyebet, mint csöndesen felszámol.

Apró történet egy eltévedt kisleányról

Csütörtök este fél kilenckor, amikor a Calea Victoriei (Kolosvári)-utcán legélénkebb a forgalom, hatalmas néptömeg verődött össze a Vár körül. — Senki sem tudta a népcsődtől okát, mert természetesen, mint ilyenkor szokás, a szentációra éhes utca népe pillanatok alatt a helyszínen termelt és lázas érdeklődéssel várta a fejleményeket.

Pedig tulajdonképpen semmi lényeges nem történt.

Nem lehetett látni mást, mint a zsúfolt villamost és a kocsi előtt közvetlenül egy 2 esztendő kisleány keservesen sárt és halálos rémülettel bámult a tömegre. Kiderült, hogy

végzetes szerencsétlensé- get akadályozott meg a kocsivezető ébersége,

aki az utolsó pillanatban fékezte le a villamost, mielőtt még a sínek között botorkáló csöpp tereintést elgázolta volna.

Jószívű emberbarátok körülfozták a kis leányt és elvezették a villamos sínekről és kezdetben kezdtek. A gyermek azonban annyira meg volt ijedve, hogy sem a nevét, sem a lakását megmondani nem tudta.

A Nagyvárad Estilap munkatársának sikerült végre megértetnie magát a kisleánnyal. Kiderült, hogy délután fél kettő óta teljesen magára hagyatva, egyedül kóborog a városban, valahogyan eltévedt édesanyja mellől és sehogy sem tud hazatalálni.

A gyermek éhes volt, fázott, ruhája csurogvizes volt a délutáni tavaszi záportól és annyira fáradt volt, hogy egyedül már egy lépést sem tudott volna tenni, kimerülten rogyott össze az utca kövezetén, éppen a szembe robogó villamos előtt és igazán csak a véletlennek köszönhetően szerencsés megmenekülését.

Az Estilap munkatársa meg-

állapította, hogy a gyermeket Coldan Lizának hívják, szülei Str. Fabricelor (Gyár)-utca 18. szám alatt laknak és hazavezette az eltévedt gyermeket, akit a szülők az egész városban már órák hosszat hiába kerestek. Éppen a rendőrségen akartak már jelentést tenni, amikor a gyermek megkerült.

Ha Abbáziába készül

menjen
Erényi Béla
gyógyszerész

Residenz szállodájába.

Elsőrangú penzió
mérsékelt árakkal.
Legszebb fekvés a
tengerparton. Reg-
geliző a kertben
pálmák és rózsák
között. Magyar ház
Magyar levelezés.
Kérjen kimerítő
prospektust.

3651

ERÉNYI BÉLA gyógyszerész RESIDENZ- szálloda

Javításokat és áthuzásokat olvasón vállaltok

Butorok Hálók, ebédők, különféle butorok,
hencserek, matracok minden el-
fogadható árban előadók.

Hajlított székek gyári árban
— Eladás nagyban és kicsinyben —
Alcea Romei (Deák F.)-utca 2 Lloyd-kávéházzal szemben.

A Dorian-Filmszínház

szencsicsos matineje

Vasárnap d. e. 11 órakor

Isten hozta!

Malek-kel

Cárnó

Biró Lajos és Lengyel Menyhért
színműve

Pola Negri, Rod la Rocque és
Adolphe Menjou-val

10 leies helyárak

Heyman szinkör

Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor: Don X. Douglas Fairbanks pazar filme. Slágersorozat 26.

Vasárnap délelőtt: Szép Ilonka. Huszár László énekel.

Vasárnap délután 3, 5, 7 és 9 órakor: Don X.

Hétfő délután 5, 7 és 9 órakor: Don X.

Kedden 5, 7 órakor: Don X.

Kedden este fél 10 órakor: Békeffy kabaré. Új műsorral. Olcsó helyárakkal.

Don X a korbácsos ember, a vad spanyol, a félelmetes szereplő, a pártatlan vívó szerepkörében mutatkozik be ma este a Heyman Szinkörben. Douglas Fairbanks, a Bagdadi tolvaj főszereplője lesz ez alkalommal az a férfi, kit mindenki remegve félt, kit köztudatban a spanyol arénák közönsége szorong. Egy éve nem láttuk már színpadon ezt a nagyszerű színészt, ki ma este 10 felvonáson keresztül szórakoztatja a közönséget.

Ügyvédek, vállalatok, kereskedők, bankok!

Megjelent

Az új bélyeg és százalékos illeték teli táblázata

román-magyar nyelven beosztva: hatóságok szerint, számlák illetéke, kereskedők könyveinek és iratainak illetéke, bíróság előtti iratok illetéke szerint.

Összeállította:

FELICIAN ZACH

ítélőtáblai tanácsjegyző, ellenőrizte HASZ JOZSEF táblabíró.

Könnyen áttekinthető, pontos, senki sem nélkülözheti.

Vegye meg rögtön

Kapható minden könyvkereskedésben Ár 25.- Lei

Történet egy éjszakáról, amikor Jókai nem tudott aludni

*

Püspökladány körül unalmas kis állomáson szállt a vonatra. A vasúti kert kuglizója mögött még látszott a sárga cséza két remek vaseressel, a kocsi kalapján libegett a pántlika. A pohos állomásfőnök csak futtában ezalutált a paklikocsi felé és huzgón segített az öreg méltóságos urnak a beszállásnál, még a podgyászt is elkaptotta a zöld aufslágos inas kezéből.

A kalauz, fehér keztyűsen, maga emelte a két bőröndöt a kocsi hálójába, aztán a méltóságos ur engedelmét kért, szuszogva vert vackot a bársony pamlag szögletében, s kis fekete selyem sapkát nyomott csillogó tar fejére. Most még csak egy szivart a régi kopott börtárcából, szép sárga frabukót, a végit le is harapja rögtön, aztán gyönyörűséggel rápöfékel. Hallatlan nyugodtság és megelégedettség, ez a kedves s finom arc a sokat utazó ember arca, hiszen a ki ritkán ül vonatra sohase tudja lefojtani az izgatottságát. Aprócska füstököt fúj ki az ablakon s tekintete szerelmesen mereng az Alföld messze smaragd oceanjára. Aztán hirtelen, szinte önfelédten kiált fel:

— No ez a szegény kukorica... ni kérem...

Kissé elmosolyodik, mint aki helytelenségen kapja magát és a kezét nyújtja:

— Oppardon... és szép, tiszta tagolással mondja a nevet.

— Ó — felelem — ki ne ismerne a híres magyar politikust. Különben is régi időkben...

— Nini persze, persze — mondja derűsen törölgetve a cvikkerét — nézze meg az ember...

És kedves, régies bonhomióval teszi hozzá:

— A sajtó, igen a hetedik nagyhatalom, a váradi sajtó. Hát hogy-mint, mi ujság magunknál? Bizony ezer éve jártam arrafelé...

Csupa régi név, régi emlék: hajhaj fiatalság, elhamvadt évek... árnyak a ködben... Elföldelt történetek, őskori szelíd pletykák. Miről is beszélne két autochton váradi, ha időnek múltával a vonaton véletlenül találkozik. Csak politikáról nem esik szó. Nem téma. Amikor interjú okáért vállaltam a magyar külpolitikai törekvésekről, legyint egyet a füle mellett:

— Hagyjuk kedves öcsémuram. Látja, mandátumot se vállaltok. Meguntam. Most lemegyek a hugomhoz, Tordába, begubózom, higgye el, jó néha kis tiszta animális élet...

Már túl voltunk a híres sneff vadászatokon, Pálmai Ilka kalandjain, Baich Péter lovasbravúrjain, amikor Keresztes közeledett.

— No — mondja hirtelen fordulattal az utitársam — interjú hát nincs, sajnálom, de nincs, azonban nem éreztem el üres kézzel. Ha szívesen veszi, elmon-

dok egy megírni való öreg történetet az én időmből valót.

Kialudt szivarját lassan a hamutartóba nyomta és csendesesen, hansúly nélkül beszélt:

— Valami hazafias ünnep volt Ungváron. Az öreg Tisza rámparancsolt: menjetek le néhányan bélyegese a parádéra, nehogy a negyvennyolcasok ki találják sajátítani a hazát. Najó, egy szombat este különvonaton indultunk, volt egy pompás termeskupénk meg egy hálókocsink. Tíz óráig Jókai szokatlan partnerekkel tarokkozt, Darányival, Széll Kálmán öccsével, Bölöny Józseffel. Aztán elragadó tréfás kedvvel teremtet-tette le az idegen betörőket és elment aludni. Mi néhányan Telegdi Józseffel, Miskolczy Imrével, az ujságírókkal, két Keglevich-csel vígan konyakoztunk a termeskocsiban. Egyszer csak ki jön be: meglehetősen negligzsében Jókai. Drága fehér fejét féloldalt hájtotta: fiuk jobb nekem itt, nem tudok aludni. Arra kért bennünket, meséljünk történeteket.

— Amit hallottatok vagy veletek történt... minden érdekes.

Egyik mese a másik után. Lehajtott fejjel hallgatta. Hol mosolygott, hol elsötétült az arca. Legszívesebben Agai Adolfot vállalta, a Borsszem Jankó nagyszerű szerkesztőjét. Bizony már Agai kívül Telegdivel maradtam a költő mellett, a többi éjjelután eltette magát holnapra. Agaiból csodálatos meleg áradással ömlött a mese. Jókai megismogatta a mesélő kezét:

— Még, még...

— Késő lesz Móric bátyám... holnap nem bírod a strapát...

— Ne verd te én miattam fejed a falba. Mesélj, úgyse tudok aludni.

Agai azonban már kezdett álmosodni. Végre is vig történetbe fogott. A történet gyönyörű volt, magunk is szívdobogva hallgattuk, de Jókai szinte pulzus nélkül, ke-rekre nyílt szemmel figyelt minden szóra s a bajusza mint egy ezüst madár moccant néha: jaj de szép, jaj de szép... A mese véget ért és a halhatatlan öreg ember istenült arccal ragadta szívéhez Agai kezét:

— Te... — suttogta — te... te Zsivány, te aranyos zsivány, de tündéri szepet meséltél. Hol szedted? Hol hallottad? Te találta-d ki? Megírhatom? Vagy meg van már írva?

A nagy humorista szomorú arcot vágott:

— Igen, meg van írva...

Jókai kedveitlenül pattintott a két ujjával:

— Kuttya, Kuttyánszki, aztán ki írta el előlem ezt a ragyogó históriát?

— Hát... hát bizony — felelte alulról felfelé pislogva Agai — bizony ne haragudj, de ezt te magad

írtad meg édes Móric bátyám a Szép Mikhálban...

... Utitársam fájdalmasan elmosolyodott:

— Régen volt... Most, hogy így utközben anekdotáztunk, eszembejutoit, ez is utitörténet, elmondtam, írja meg interjú helyett, hátha még nem írta meg senki...

Arva Pál.

NYILTÉR

Hallatlan olcsó árak

Bodnár Gyula

börkereskedő-cég utóda

ismét megkezdte árusítását

A. Iancu (Kossuth)-utca 5.

Gyermekek kész bakancs felsőrész 60 leitől, fekete bőr férfi felsőrész 100-tól 150 leig, vörös bakancs felsőrészek 160—180 leig.

Felsőbőrök, belésbőrök, talpárak, cipésszellékek

nagy mennyiségben minden elfogadható árban még beszerzési áron alul is lesznek elárúsítva.

Gummisarkok

tucatanként 40-től 120 leig.

Cipőfelsőrészek

készítését hozott bőrből is legolcsóbban vállaljuk.

ÉRTESÍTÉS.

Értesítjük a t. közönséget, hogy f. hó 22-én, vasárnap reggel fél 7 és 8 óra között a kapcsoló-tábla átalakítási munkálatai miatt az áramszolgáltatás szünetelni fog s a villamosok sem fognak közlekedni. — Ugyanakkor a város magasabban fekvő helyein a vízszolgáltatás is szünetelni fog, miért is ajánlatos, hogy a közönség vízszükségletéről előre gondoskodjék.

Oradea, fe 19 Maiu 1927.

Primaria Orasului Municipal Oradea.

Wallerstein butorok

egyszerű és művészi kivitelben.

3644—1

FELHÍVÁS.

Mindazok, akik a nagyváradi orth. izr. hitközség Alexandri-i-utcai építkezéséhez a villamos világítási hálózathoz, vasrácsok és kapuk, vasbeton kerítés és asztalos munkára pályázatot beadtak, értesítetnek, hogy a nyilvános felbontás f. hó 22-én d. e. 10 órakor lesz.

Az előjáróság.

Hellas Részvénytársaság Piața Unirii (Sz. László)-tér 12.

Telefonszám 960

Románia legrégebbi és legszolidabb részletáruháza

Telefonszám 960

Nagyobb gyermekek nyaraltatása Szováta-fürdőn kísérő nélkül

Bővebben

Tátrayné

Oradea (Nagyvárad)
Ciorogarii (Uri)-utca 15. sz.

Nagy Endre konferál 23-án

Feltétlenül nézze meg

Lon Chaney

legkitünőbb filmjét

A fekete madarat

az Apolló-mozgóban

A Püspöktúrdó nagy leraszán mindennap cigányzene és dzseszbend

* Május 29-ére halasztották a városi „Casa Noastra” közgyűlését. A nagyvárad „Casa Noastra” házépítő szövetkezetétől kapjuk az alábbi közleményt:

Mivel a folyó évi május 15-iki ülésen nem jelent meg annyi tag, amennyi érvényes határozatok hozatalához szükséges, az alapszabály 35. szakasza értelmében tudomásul adjuk a Casa Noastra házépítő szövetkezet valamennyi tagjának, hogy folyó évi május hó 29-én délelőtt 11 órakor akármilyen kevésszámú tag lesz is jelen, megtartják a közgyűlést, a nagyvárad iktatótábla I. emeleti 35. sz. termében a következő napirenddel:

1. Az igazgatóság jelentése az elmúlt évek ügyviteléről. 2. A folyó évi költségvetés elfogadása. 3. Az igazgatóság kiegészítése úgy, hogy más személyeket választanak az esetleg lemondók helyébe. 4. A Monitorul Oficial 1927 év március 3-i 95-ös számában közzétett építkezési törvény közlése a tagokkal. E célból a tagok le kell, hogy jegyezzenek megfelelő részvénytökeket. 5. Kijelölése egy delegációnak, vagy felhatalmazás az igazgatóságnak arra, hogy egy delegációt kijelöljön, amely jogerősen és véglegesen tárgyal kölcsön ügyében, amelyet az államtól vagy máshonnan lehetne felelni. E delegáció hatáskörének pontos megjelölése. 6. Különböző indítványok. Nagyvárad, 1927. május 17. Stefan Ciuntu elnök.

Siessen jegyét megváltani Békeffyék új műsorához

Piatt Sándornál

Klobusitzky-ház harisnya és le-
herneműek legolcsóbban.

DON X.

Mi újság?

? JAZMINA ?

* Briand vendégül látta Románia külügyminiszterét. Párisból táviratozzák: Briand francia külügyminiszter tegnap délelőtt fogadta Mitilienu külügyminisztert és Románia követét. A diplomaták reggelire jelentek meg Briandnál.

DON X.

x VASUTI MENETREND, legújabb kiadás már kapható a Hegedüs Hirlapirodában. Ára: 50 és 20 lei.

Kérdezze meg egy ismerőstől, aki látta Lon Chaneyt a fekete madarat, mi a véleménye róla?

* Negulescu ezredes mai felolvasása. Ma, szombaton délután 6 órakor az Unio-Club helyiségében Negulescu Athanáz, a Kereskedelmi és Iparkamara elnöke egy igen érdekes felolvasást fog tartani az öt jellemző nyíltsággal Nagyvárad jelenlegi kereskedelmi és ipari helyzetéről és arról, hogy milyennek kellene annak lennie. A nagy érdeklődéssel várt felolvasásra az Unio-Club vendégeket is szívesen lát.

DON X.

* Köszeghy főmérnök betegsége. Köszeghy József főmérnök ma délután Budapestre utazott, ahol a Pajor-szamatóriumban kisebb műtétnek veti alá magát. A főmérnök betegsége miatt pár hétig távol lesz hivatalától.

? JAZMINA ?

* Egyházi zene. Vasárnap 9 órakor a nagymisén a székesegyházi ének- és zenekar előadja Griesbacher: Esz dur miséjét. Lépcsőénekre Müller: Ave Máriája; felajánlásra Filke: Benedictie gentes, vegyeskar orgona kísérettel.

Békeffyék a Heymanban

* Igásállatok beoltása. Dr. Hasas városi főállatorvos ismételtén felhívja a város területén lévő összes ló, szarvas és szarvas tulajdonosokat, hogy a fenti állatok megvizsgálása és beoltása végett a folyó évi május hó 25, 26 és 27 napján minden reggel 7 órától 10 óráig a már közzétett sorrendben a marhavásártérre jelenjenek meg. A fenti rendelet ellen vétők 1000-5000 leiig terjedő pénzbüntetéssel lesznek büntelve.

DON X.

* Folyó hó 21-én, szombat este 8 órai kezdettel kéményseprők taggyűlése lesz. — 22-én vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel a vas- és fém munkások rendkívüli közgyűlést tartanak.

DON X.

DON X.

* A vármegyei nyugdíjas közalkalmazottaknak a vasúti félúti utazási igazolvány elnyerése tárgyában a vármegye utján felterjesztett iratai a minisztériumtól visszaküldettek azok a nyugdíjas közalkalmazottak egylete, Str. Bratianu (Szaniszló)-utca 63. sz. alatti irodájában vannak.

x Konferansziék királya Nagy Endre hétfőn este 9 órakor tartja egyetlen estélyét. Jegyeket már válthat a Hegedüs Hirlapirodában.

? JAZMINA ?

* Megnyílt a petrősi-nyaraló. Ma már egész Biharmegyeiben megszerezte kitűnő hírnevét Sebő Sándor petrősi nyaralója, amely a rézbányai hegységben, a legszebb és legégszesebb vidéken fekszik. A nyaralót az idén is újabb befektetésekkel fejlesztették, villanyvilágítást vezettek be, uszodát építettek, rádióval szerelték fel. Aki közel, olcsón és jól akar nyaralni, olvassa el a nyaralótelep mai hirdetését.

Új műsorban olcsó helyárrakkal lépnek fel Békeffyék a Heyman szinkörben

* Alapítványi nászajándék egy tisztviselőnek. A Zárda-utcai zsidó templom udvarán érdekes esküvő volt péntek délután. Ekkor ment ugyanis oltár elé, vagy jobban mondva chipe alá Kirsch Etelka, a zsidó hitközség tisztviselője, aki az orthodox zsidó hitközség által létesített „Sodmorin Samuel és Nussbaum Erzsébet-féle alapítvány kétezer lejes kiházasítási ajándékát nyerte el. Pár hét előtt a hitközség a lapok útján felhívást tett közé, hogy jelentkezzenek azok a férjhezmenő lányok, akiknek a zsidók örömeinek (Lag-Boomernek), amely tudvalevőleg május 20-ára esett, lesz az esküvőjük. A hitközség ugyanis tavaly elnökének, Nussbaum Samuelnek akart örömet szerezni, amikor leánya férjhezmenetele alkalmából a kiházasítási alapot létesítette. Az idei pályázók közül Kirsch Etelka hitközségi tisztviselőnek nyerte el az alapítványt és ez különös jelentőséget kölcsönzött az esküvőnek, amelyen sokan vettek részt.

Kérdezze meg egy ismerőstől, aki látta Lon Chaneyt a fekete madarat, mi a véleménye róla?

x Melett hölgyek számára utólrhetetlen melltartó-, gyomor és haskötő kombinációk rendelhetők egyéni termetre csakis Kovács Sándornál. 1.

Aranyozás, ezüstözés, nikkelezés, mindennemű fémszínezés. Grosz, Vulcan-ut. 14.

Szenzációs matiné

Vasárnap, május 22-én d. e. 11 órakor az

Apolló-mozgóban

Éljen a király

Jackie Coogan

Ezt megelőzőleg egy kitűnő burleszk meg

? JAZMINA ?

* A hadirokkantak és hadiözvegyek nem fizetnek adót. Bukaresti tudósítónk táviratozza: A központi adóügyi bizottság tegnapi ülésén kimondotta, hogy a hadirokkantak és hadiözvegyek nyugdíját mentesíti az elementar adótól, 1927 június 1-től fogva.

A Püspöktúrdó nagy leraszán mindennap cigányzene és dzseszbend

x Die Dame (Zweites Mai heft) megérkezett a Hegedüs Hirlapirodába.

DON X.

* Házasságot kötöttek Török Sándor és dr. Nussbaum Klára. (Minden külön értesítés helyett.)

Vasárnap d. e. 11 órakor

Szép Ilonka

Huszár László énekel

a Heyman Szinkörben

Békeffyék a Heymanban

* A helybeli Siguranta felkéri azt az urat, aki Oetliker Henri svájci alattvalónak az utlevélét otthagya, hogy haladéktalanul jelentkezzen a Sigurantan.

A Püspöktúrdó nagy leraszán mindennap cigányzene és dzseszbend

Bordürös és kockás poul-
nok gyönyörű kivitelben
Leitner Márton Rt.-nél.

x Helyárrak a Nagy Endre konferansz-estélyére olcsók. Jegyeket a Hegedüs Hirlapiroda árusít.

? JAZMINA ?

x A fenyegető spanyolnátha ellen az eredeti DIANA sóbor-szesszel végzett száj és torok-öblögetések a legbiztosabb védelmet nyújtják.

DON X.

Színes és sajtójából mintázott ing-nouplinok nagy választékban érkeztek Leitner Márton Rt.-hoz

Adót követelnek a fel nem emelt vízdijak után is

A háztulajdonosok szövetségének tiltakozása
egy újabb jogtalan adó behajtása ellen

A szegény városi polgárok még ki sem heverték a lakbér-felemelések izgalmain és már is egy olyan új akcióval állnak szemben, amely egészen indokolatlanul újabb súlyos megterhelést követel tőlük. Tudvalevő ugyanis, hogy a város nem emelte fel a házbérek mellékjárulékait, a csatornázási, vízdíjat és egyéb taxákat, mert abból indult ki, hogy elég súlyos teher a polgárookra nézve az új lakbér és igazságtalan volna, hasznót húzni a közfelmeknek a lakbérfelemelésből, amikor erre nincs is szükségük.

Égészen csodálatosképpen a nagyváradi pénzügyi hatóságok közegei nem akarnak „hivatalos” tudomást venni arról, hogy a mellékjárulékok a régi maradtak és most az új bélyeg-törvényben megállapított egy százalék bérszerződési adót nemcsak a felemelt lakbérek és a régi járulékok után követelik, hanem a felemelt járulékok után is, amelyeket ők — minden alap nélkül — a házbérek harminc százalékában számítanak ki.

Nem is tudjuk elképzelni másképp, csak úgy, hogy néhány tulbuzgó, ambiciózus pénzügyigazgatósági tisztviselő fejében született meg ez az ötlet, mert hiszen köztudomású az, hogy a mellékjárulékok nem emelkedtek ebben a házbérnegyedben és maguk a pénzügyi tisztviselők sem fizetnek többet ilyen címen, mint legutóbb.

A város polgársága a leghatározottabban tiltakozik a kísérletezés ellen. S minthogy a pénzügyi hatóságok ragaszkodnak a hivatalos értesítéshez, a nagyváradi háztulajdonosok Szövetségének képviselőiben dr. Lazar Aurél elnök és dr. Lengyel Zsigmond titkár a mai napon beadványt intéztek a városi tanácshoz, amelyben tiltakozásuknak kifejezést adnak és kéri, hogy a lehető leggyorsabban, hivatalosan értesítse a város a kincstár képviselőit, hogy a mellékjárulékok ebben az évnegyedben nem emelkedtek.

Rámutat ez a beadvány arra, hogy a vízvezetési és csatornázási díjak megfelelés esetében sem haladhatják meg a házbérek tíz százalékát és teljesen önkényes a pénzügyi hatóságoknak az a megállapítása, hogy felemelés esetében ez az összeg harminc százalékol tenne ki.

Tiltakoznak a háztulajdonosok az ellen, hogy a polgároktól nem létező járulékok után is adókat szedjenek be és pedig igen jelentékeny összegű adókat, amelyek még kislakásoknál is évi 2—3 ezer leti tennének ki.

A félreértések eloszlatása céljából kéri, hogy az új kivetési kulcsokat minél előbb állapítsa meg a város, de addig is, míg ez megtörténik, értesítse a pénzügy-

igazgatóságot, hogy egyelőre a mellékjárulékok csak a régiek maradtak.

Végül még azt is kéri, hogy az új kulcsok kivetésének tárgyalásához a polgárság képviselőit és a Háztulajdonosok szövetségét hív-

ja meg a város. Remélni lehet, hogy ezután a pénzügyi hatóság eláll attól a szándéktól, hogy nem létező jövedelmek után teljesen indokolatlan adókat hajtsa be, az amugy is túlságosan igénybevert nagyváradi polgároktól.

A szenátus is megszavazta az új szesz-törvényt, amely gyökeres változást jelent a szesziparban

Bukarestből jelentik:

A szenátus tegnap este megszavazta a borhamisítás megakadályozására szóló törvényt, amelynek több paragrafusa a szesziparra is vonatkozik.

A törvény kötelezi a szeszgyárakat, hogy záros határidőn belül szindikátusokat alakítsanak és csak azoknak a gyáraknak hagyja meg a szeszifőzési jogot, amelyek ebbe az alakulatba lépnek.

Hogy a szesztermelést megakadályozza, kimondja a törvény, hogy a szeszgyárak a jövőben nem termelhetnek többet, mint amennyi az illető gyár 1924—1925. évi átlagos produkciója volt. Ezt a mennyiséget is központi raktárba kell beszállítani. A szesz-nagykereskedőknek ebből a központi raktárból kell beszerezni szükségletüket és az árut csak 30 fokra lehigítva adhatják tovább.

Kimondja még a törvény, hogy likörgyártásra borpárla-

tot kell használni és csak borpárlat hiányában lehet likört ipari szeszből készíteni.

Ilyenformán a törvény a bortermelők érdekében meglehetősen megszorítja a szeszipar lehetőségeit, azonban ezeket a hátrányokat kellően ellensúlyozza a szeszipar javára az, hogy a szeszgyárak saját központi szerveikkel ellenőrizhetik a termelést és a fogyasztást. Azok az előnyök, amelyek ez új törvényből a szeszgyárakra származnak, egyidejűleg szolgálják az államkincstár érdekeit is.

Hogy az új szesz-törvény minden érdeket kielégítően jutott tető alá, az Szana Zsigmond temesvári vezérigazgatónak és főleg Erdős Zsigmondnak, a váradí Lederer és Kálmán szeszgyár igazgatójának érdeme, aki szakismeretével nagyban megkönnyítette az illetékes miniszteri szervek anyaggyűjtő és kodifikáló munkáját.

Újból szabad élelmiszert árúsítani a fűszer- és csemege-üzletekben

A kereskedelmi és iparkamara vezetősége tudomására hozza az érdekelt kereskedőknek, hogy közbenjárása folytán a földművelésügyi minisztérium rendeletet adott ki, amely szerint fűszer és

csemege üzletekben felvágottfélék továbbra is épúgy árúsíthatók, mint a multban, azzal a különbséggel, hogy az üzlettulajdonosok tartoznak erre a helyi állategészségügyi hatóságtól engedélyt kérni

A „négeres császára” fellázította a Fülöp-szigetek lakóit Megjósolta egy vulkán kitörését

Párisból táviratozzák: Manillai jelentés szerint egy Intrenchereda nevű agitátor tünt fel a Fülöpszigetekben, aki varázslónak adta ki magát és fellázította a benszültötteket. Mindenféle bűvészműtárványokkal bámulatba ejtette a négereseket, a többek között megjósolta a Kanguan vulkán kitörését is és elpusztulással fenyegette meg az egész vidék lakosságát, ha nem engedelmessé válnak neki.

A nép vakon követte az agitátort, akik császáruknak kiáltották ki és fellázadtak az angol impérium ellen. Külö-

sen nagy hatást ért el a négeres császára azzal a programjával, hogy teljes szabadságot és adómentességet ígért híveinek.

A lázadás nagy vidékre terjedt ki. Több kisebb-nagyobb városban a felkelők megrohanták a polgármesteri hivatalokat és hatalmukba kerítették. Végre is a katonaság csinált rendet. Sok helyen véres összeütközésre került sor, számos halottal és sebesülten. Eddig negyyszáz embert tartóztattak le, a „négeres császára” azonban nem került kézre.

Zürichi nyoma

BERLIN	12320
NEW-YORK	520
LONDON	2524 50
PARIS	2035 50
MILANO	2835
BUDAPEST	9065
PRAGA	1539 50
BECS	7315

Lapzártáig a lei zürichi jegyzéséről nem érkezett tudósítás.

* Holnap zárul a Ruzicskay-kiállítás. Ruzicskay Györgynek, a kiváló festőnek nagysikerű kiállítása még ma és holnap van nyitva.

IPAROS-HIREK

Cipész iparosok gyűlése. Felkérjük a Szindikátusba tömörült összes cipész iparosokat, hogy f. hó 22-én, azaz ma, vasárnap délelőtti 10 órakor az Iparos Kör helyiségében tartandó rendkívül fontos ülésen teljes számban megjelenni szíveskedjenek. Az Elnökség.

Ingyenes szórakozást rendez az Ipartestület! Az Ipartestület tagjai és hozzátartozóik szórakoztatására ma, május 22-én, vagyis vasárnap délután 5 órától 7 óráig a testületi ház parkirozott udvarán műsoros szórakoztató előadást rendez. A műsort városunk legjobb műkedvelői új, még ismeretlen szórakoztató számokkal fogják kitölteni, a melynek határtalan élvezete, azok irodalmi értékeinél fogva már előre is biztosítva van. — Belépő díj nincs. Mindenkit szívesen lát az Ipartestület kultur és vigalmi bizottsága.

Közhasznú családi könyvtár

23 lei számonkint: 10 féle kapható:

- A beteg konyha.
- A babonák világából.
- A lakás művészete.
- A háziasszony könyve.
- A boldogulás könyve.
- A háztartás kémiaja.
- Anyák könyve.
- Gazdasszonyok könyve.
- Szakács-könyv.
- A diétás konyha.

Kapható a Hegedűs Hírlap-írodában.

* A tehenészethez is engedély kell. Dr. Hasas városi főállatorvos hivatkozással a földművelésügyi miniszter rendeletére, felhívja az összes tejtermelőket, kiknek keleténél több tehenő van, hogy a kötelezően előírt autorizáció elnyerése végett a folyó évi június 20-ig kérvényt nyújtsanak be hivatalához (Primaria II. emelet 40.) melyben feltüntetendő a tehenek száma, azonkívül mellékelni kell a tulajdonos fényképét, személyazonossági igazolványát, valamint orvosi bizonyítványt arról, hogy a tehenészet tulajdonosa és személyzete egészséges. Akik ezen rendelkezést nem tartják be, vagy akik autorizáció nélkül fogják tejet és ennek termékeit közforgásra bocsájtani 5000 lei büntetéssel sújtatnak.

Színház

Heti műsor

Szombat délután fél 4 órakor: Csókos asszony, Lendvai Böske, a szatmári színház tagjának vendégfellelével.

Szombat este: Román előadás. Vasárnap délután fél 3 órakor: Nótás kapitány.

Vasárnap délután fél 6 órakor: Második nászéjszaka.

Vasárnap este fél 9 órakor: Piros bugyellár, Szentgyörgyi István vendégfellelével.

Hétfő este fél 9 órakor: Marika vigjáték, Táray Ferenc, a budapesti Belvárosi színház művésze vendégfellelével. (A).

Kedd este fél 9 órakor: Ismeretlen katona, dráma. Bemutató (B). Táray Ferenc vendégfellelével.

Szerda este fél 9 órakor: Ismeretlen katona. (C). Táray Ferenc vendégfellelével.

— A hét összes előadásaira a jegyeket már vasárnap reggeltől kezdi árusítani a színházi pénztár.

FELHÍVÁS A BÉRLŐKHÖZ

A színházi bérletekből alig néhány előadás van még hátra s ennek dacára a bérlők nagy része még mindig nem fizette ki a bérletek teljes összegét. Nyomatékosan felkérjük a t. bérlőket, hogy hátralékukat haladéktalanul befizetni sziveskedjenek.

— Ma délután Csókos asszony, Lendvai Böske fellelével. Mérsékelt helyárakkal kerül színre ma délután fél 4 órakor a Csókos asszony operett, amelynek előadásán vendégként fog fellépni Lendvai Böske a szatmári színház kitűnő művésznője.

— Vasárnapi előadások. Holnap délután fél 3 órakor a Nótás kapitány, fél 6 órakor a Második nászéjszaka című szellemes és mulattató francia bohózat lesz műsoron.

— Piros bugyellár, Szentgyörgyi István vendégfellelével. Holnap este fél 9 órakor a Piros bugyellár kitűnő népszínmű lesz műsoron. A legjobb előadásnak kiemelkedő művészi eseménye lesz, hogy Peták szerepét Szentgyörgyi István, a magyar népszínmű kivételes tehetséges művésze fogja vendégként eljátszani. Zsolt szerepét Aggházy Melinda fogja művészi alakítani, míg rajta kívül K. Szücs Irén, Gál Piri, T. Pogány Janka és a férfiak közül Tóth Elek, Kovács Tompos, Tompa, Stoll és Bányász játszanak.

— Marika, Táray Ferenc a budapesti Belvárosi színház művésze vendégfellelével. Hétfőn este kivételes vendégfelleléssel kerül színre a Marika című kitűnő vigjáték a bérletben. Ebben a darabban Orbán szerepét Táray Ferenc a budapesti Belvárosi színház kitűnő művésze fogja utólráhetetlen kreációval játszani. A vendég művész mellett a mieink közül fellépnek a darabban Gál Piri, Szendrei Józsa, míg a férfiak közül Horváth, Tompos, Kertész, Ocskay és Kornai játszik a darab főbb szerepeit.

— Az Ismeretlen katona bemutatója Táray Ferenc vendégfellelével. Kedden este bemutató lesz a színházban. Színre kerül az ismeretlen katona című a budapesti színpadon óriási sikert elért kitűnő francia dráma. Az Ismeretlen katona kedden B és szerdán C bérletben kerül előadásra.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó. 4 lei, vastagabb betű 8 lei. A legkisebb apróhirdetés (10 szóig) 40 lei. Állástkeresőknek 50% engedmény. »Cím a kiadóban« jelzésére külön 10 lej fizetendő. Címek után érdeklődők jegyezzék fel a hirdetés mellett álló kis számot és kérdezősködésnél hivatkozzanak arra

LEVELEZÉS

LACIKAM. Péntek este érkezett. Jól vagyunk, sok csók. 926

RIDIKUL, bőrdönt javítást, átalakítást vállalkunk. Bőráruipar Rt. Ierakata, Ferdinánd király (Rákóczi) ut 5. 3202 1

LAKÁS

KÖZPONTBAN levő modern ötszobás lakásomat, kedvező feltételek mellett átadom. Cím Hegedűs hírlapirodában. 841

TÖBB csinos egy ágyas butorizot szoba, központban azonnali világitás, kiszolgálással együtt, havi 1500 leiért kiadó. Bővebbet »Metropol« szálloda portásánál.

BUTOROZOTT szoba utcai fürdőszoba használattal, magányos ur részére kiadó. Balla, Károly herceg (Szilágyi Dezső) utca 29. 842

ELADÓ központban orvosnak is kiváló, 5 szobás parkettes ház, rész, beköltözhető, 650 ezer leiért. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 1022. 848

LAKASKERESŐK és eladók bizalommal forduljanak hozzám, 24 óra alatt lakshoz jutnak. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. 848

LAKASOK 1, 2, 3, 4, 5 szobások vannak és keresek. Különbejárati szobák, üres szobák, üzletek. — Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 1022. 884

LAKASOK vannak és keresek 1, 2, 3, 4, 5 sőt 6 szobások is, különbejárati butorizot szobák, üzletek, házak, földek, szőlők, 60 holdas bérlet kiadó. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 1022. 848

LAKASOK vannak és keresek 1 szobás, könyhás, parkettes, redőnyös, 2 szobás parkettes, fürdőszobás, 3, 4, 5 szobások is vannak, különbejárati butorizot szobák. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 1022. 848

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ kefégyár mellett villa, gyönyörű park, beköltözhető azonnal, nagy udvar, istálló, ol, gazdaságra 340 ezer lei. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 1022. 848

JÉGSZEKRÉNYEK egy és kétajtós, eladók. Tace Jonescu (Körös) utca 5. 646

ELADÓ Püspökfürdő mellett szanatóriumnak alkalmas vendéglő, mézarszék, korcsma, trafik, szántó, legelő, 4 szobás lakás. — Weisz Gizi Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 1022. 848

ELADÓ olcsón uri szoba ebédlő vitrin, comodó, festmények, üveg, porcelán-dolgok, kézimunka, sok minden. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 1022. 848

EGY jókarban levő női kerékpár eladó. Értekezni Borsi étteremben, Fodor Károlyllyal.

ELŐSZOBA szekrény, három ajtó, fehér, olcsón eladó. Astra (Gillányi) utca 8. emelet. 845

ELADÓ 1 drb. 12 szárnyu és 1 db. 8 szárnyu új ablak felvasalva. Topsál, Str. Averescu. 3606

ALKALMAZÁS

ABSOLUT perfekt román-magyar levelező (nő), ki magyar gyors és gépiró, adja be ajánlatát »Jövő« jelígre a Hegedűs hírlapirodába. 830

NAGYVALLALAT autorizált főkönyvelője a bélyegtörvény alapján könyvek felfektetését és vezetését vállalja. Megkereséseket »Méréselt díjazás« jelígre a kiadóra kérek. 831

GYAKORLOTT üzletszerzőket magánfelek látogatására nagy jutalékkal alkalmaz Könyves Kálmán műkiadó romániai vezérképviselése, Révész Ernő, Targu-Mures. 844

GYORS és gépirónót keres azonnali belépésre a Franco Romana Biztosító vezérigénksége. Jelentkezés hétfőn 11 órától. 843

INGATLAN

NAGYSÖTÉTÁG 195. számú villás szőlő eladó. Közvetítők kizárva. Értekezni ugyanott a tulajdonosnál. 838

SZUTERINES magánház eladó. Vételhez 60.000 lei fizetendő. — Anonia (Kommendáns) rét. Kálainál. 840

ELADÓ szőlők vízvezeték, villanyal, parkkal 12 hold 10, 8, 5, 4, sőt 1 holdasok is vannak, olcsón előnyös fizetéssel. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 1022. 848

ELADÓ földek Érmelléken 140 katasztrális I. osztályu fekete föld dohányhodaj, istállók, gazdasági udvar, van 60, 40, 20 hold tanyákkal olcsón. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 1022. 848

ELADÓ Victoriei (Kolozsvári) utcán ötlakásos ház, kétszobás, fürdőszobás beköltözhető. 500 ezer lei. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 1022. 848

ELADÓ házak már 60 ezer leitől 10 millióig, üzlet, bér- és magánházak, előnyös fizetéssel, halatlan olcsó akért. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 1022. 848

TELKEK olcsón, előnyös fizetéssel a város központjában és minden utcáján eladó. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 1022. 848

KERESEK 3 szobás, istállós magánházat, nagy udvarral, 3—350 ezer leiért, nagyobb 4—600 ezer leiért. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 1022. 848

KÜLÖNFÉLÉK

KÖLCSÖNT 20—24 százalékra, ingatlanra bárkinek sürgősen folyósítunk. »Ardeal«, főposta mellett. 829

NEM kell nagyon messze menni csak Horváthnéhoz menjünk bort inni. Tace Jonescu (Körös) utca 14. 3491

KIADÓ nagy pincehelyiség, padozott, raktárnak, műhelynek alkalmas. Tace Jonescu (Körös) utca 17. szám. 817

ÜZLETHELYISÉG kiadó! Az orth. izr. hitk. Vitéz Mihály (Nagy-piac) téri huscsarnoka mellett. — Érdeklődni a hitk. jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt lehet. előjáróság. 842

BIZOMANYBA elfogadok aranyat, ezüstöt, briliáns, szőnyeg, fehérneműt, kézimunkát, üveget és porcellánt, bármit eladok jól. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 1022. 848

KÖZPONTBA autógarázsra ingyen vagy bérért nagy, külön udvart kiadnék. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 1022. 848

HOGYAN értékesíthetők a Tündérújak munkái? E feleletet megtalálja a májusi Tündérújakban. Ára 60 lei. Kapható a Hegedűs hírlapirodában. 828-2

ÜZLETHELYISÉG kiadó! Részelekben vagy egészben, Mosoiu tábornok (Mezey Mihály) utca 4. az ipartestület házában.

Festékek, padlólackok, zománcfestékek, parkettkefék, falporolók stb. legolcsóbban

STERN S. INDRÉ-CEGNEI
Nic. Iorga (Zöldfa)-u. 10. 3540-1

Fest. Tiszti
2 nap alatt
Kalinovcsán
a Sas alatt
Mos. 2779 Vasal

Ruhákat Gallérokát
fest, tisztí legszebben mos, vasal

Szabó László
Take Jonescu (Körös)-utca 1.
Fiók: Bazárépület Bul. Reg. Ferdinand

Áresés

Hess és Kandia linom savanyu cukorka kilója lei 68. Finom csokoládé de bonbon kilója lei 160. Grivica konzerv borsó, doboza lei 16. Saláta olg kilója 100 lei. Valódi ementáli sajt kilója 180 lei. Lika sajt doboza 36 lei. Tea-vaj kilója 160 lei. Suéa lipiai turó kilója 100 lei. Akác- és hárs-méz. Hercz, Csörgő és Keszler szalámi, Peil szalámi, szibiu kilója 180 lei. Szardínia, ringli, olajos pisztráng, ossé, ruszli, heringek friss minőségben, olcsó árak mellett. Csokoládé, kakao, cukorka gyári árakban, valódi szegedi nemes paprika, 8 féle zamatu pörkölt kávéim utánozhatatlanok

ASZÓDI
SAS PALOTA

Sonnenfeld Adolf Rt. Oradea